

Nr 29.

Ankom till riksdagens kansli den 27 mars 1941 kl. 12 m.

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 124 angående pension åt vissa i statens tjänst anställda personer m. fl.

I en den 21 februari 1941 dagtecknad proposition, nr 124, som hänvisats till bankoutskottets förberedande handläggning, har Kungl. Maj:t, under åberopande av propositionen bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för samma dag, under punkterna 1—8 framlagt förslag angående pension åt vissa i statens tjänst anställda personer m. fl.

Beträffande motiveringen för ifrågavarande förslag får utskottet, i den mån redogörelse härför icke lämnas i det följande, hänvisa till propositionen.

1:o.

Förra kanslibiträderna å Södra Åsbo och Bjäre domsagas kansli Göta Holmgren och Olga Holmgren. Under punkten 1 av förevarande proposition föreslår Kungl. Maj:t riksdagen medgiva, att förra kanslibiträderna å Södra Åsbo och Bjäre domsagas kansli Göta Holmgren och Olga Holmgren må från och med den 1 juli 1940 under sin återstående livstid från anslaget till diverse pensioner och understöd m. m. uppbära årlig pension, varå dyrtidstillägg icke må åtnjutas, till belopp av respektive 276 kronor och 300 kronor, skolandet härvid iakttagas den Göta Holmgren och Olga Holmgren genom Kungl. Maj:ts beslut den 26 juli 1940 ålagda återbetalningsskyldigheten.

Av handlingarna i ärendet inhämtas, bland annat, beträffande *Göta Holmgren*,

att hon är född den 1 maj 1874 och således 66 år gammal;

att hon varit anställd såsom icke rättsbildat biträde (kanslibiträde) å Södra Åsbo och Bjäre domsagas kansli i Ängelholm under tiden 1 januari 1917—30 juni 1940 eller alltså under 23 $\frac{1}{2}$ år;

att hennes månadslön, som vid början av anställningen å domsagokansliet utgjort 125 kronor, sedermera successivt höjts till 200 kronor, dock att densamma från och med den 1 januari 1936 utgjort 175 kronor;

att till pensionsförsäkring för henne jämlikt kungörelsen den 20 maj 1927 (nr 179) med vissa föreskrifter angående de vid domsagornas kanslier anställda icke rättsbildade biträden under tiden 1 januari 1928—30 juni 1940 av vederbörande häradshövding till pensionsstyrelsen inbetalats 100 kronor för år räknat;

samt att på grund av omförmälda pensionsförsäkring från och med den 1 juli 1940 till Göta Holmgren utgår en årlig pension av 177 kronor 60 öre; och

beträffande *Olga Holmgren*,

att hon, som är syster till Göta Holmgren, är född den 20 mars 1877 och sålunda 64 år gammal;

att hon under tiden 1 maj 1904—30 juni 1940 eller under något mer än 36 år varit anställd såsom icke rättsbildat biträde (kanslibitråde) å Södra Åsbo och Bjäre domsagas kansli;

att hennes avlöning, som under första tiden av anställningen utgått i form av timpenning, därefter utgått såsom månadslön, vilken efter att till en början hava utgjort 80 kronor successivt höjts till 200 kronor, dock att densamma från och med 1936 års ingång fastställts till 175 kronor;

att till pensionsförsäkring för henne jämlikt förenämnda kungörelse den 20 maj 1927 (nr 179) under tiden 1 januari 1928—30 juni 1940 till pensionsstyrelsen inbetalats 100 kronor för år räknat;

samt att hon på grund av nämnda pensionsförsäkring från och med den 1 juli 1940 uppbär en årlig pension av 159 kronor 60 öre.

Systrarna Holmgren ha hos Kungl. Maj:t anhållit att — utöver dem från pensionsstyrelsen tillkommande pension på grund av inbetalningar enligt kungörelsen den 20 maj 1927 — komma i åtnjutande av pension av statsmedel med belopp, som kunde anses skäliga.

Statskontoret har tillstyrkt beredande av tilläggspension åt systrarna Holmgren med sådant belopp, att sammanlagda pensionsförmånen för var och en av dem komme att uppgå till 450 kronor. Ämbetsverket har härvid anfört bland annat följande:

Statsmakterna hava hittills icke genom direkta ekonomiska åtgärder bidragit till de icke rättsbildade domsagobiträdenas pensionering utan tvärtom vid upprepade tillfällen — därvid dock i intet fall synes hava varit fråga om pension åt dylikt biträde, som avgått efter ikraftträdandet av förenämnda kungörelse den 20 maj 1927 — intagit den ståndpunkten, att, med hänsyn till biträdenas privatanställning hos häradshövdingarna, pension av statsmedel av principiella skäl icke bör ifrågakomma.

I fall som de nu föreliggande, där den jämlikt 1927 års bestämmelser grundade frivilliga pensionsförsäkringen på grund av befattningshavarnas höga ålder endast kommit att gälla under viss kortare del av tjänstetiden, måste statskontoret finna starka billighetsskäl tala för en statlig medverkan till åstadkommande av förbättring av den enligt denna försäkring utgående pensionen.

Det torde emellertid icke böra bortses från att det i första hand varit en på vederbörande häradshövding ankommande angelägenhet att sörja för att ifrågavarande biträden komma i åtnjutande av skäligen pension. Enligt statskontorets mening bör därför den statliga pensionsförbättringen begränsas till att ungefärligen motsvara det ytterligare pensionsbelopp, som skulle hava tillkommit befattningshavaren, därest en anslutning till den frivilliga pensionsförsäkringen gällt under befattningshavarens hela tjänstetid, dock förslagsvis längst under 30 år. Någon pensionsförbättring bör emellertid icke ifrågakomma för det fall, att befattningshavaren innehaft en kortare anställningstid vid domsaga än 15 år.

Enligt de tabeller, som bilagts »1938 års meddelande angående kungl. pensionsstyrelsens frivilliga försäkring», skulle vid en försäkring utan avgifts-återbetalning vid dödsfall — vilken försäkringsform ifrågakommit i nu föreliggande fall — under förutsättning att dåvarande försäkringsvillkor och tariffsatser förbliva oförändrade under hela inbetalningstiden, årspensionen för 100 kronors årlig avgift, erlagd under 30 år intill 65-årsaldern, uppgå till 437 kronor 55 öre. Denna pension, som torde hava beräknats med tillämpning av en så låg förräntningssiffra som 2.75 procent, torde närmast vara att betrakta som en under normala förhållanden förekommande minimipension. Statskontoret vill föreslå, att nämnda pensionsbelopp, lämpligen avrundat uppåt till 450 kronor, lägges till grund för bestämmande av den statliga pensionsförbättringen i fall som de nu föreliggande.

I enlighet med de av statskontoret sålunda angivna riktlinjerna för en statlig medverkan till de icke rättsbildade domsagobiträdernas pensionering i vissa fall har ämbetsverket förordat, att åt systrarna Holmgren — vilka enligt av statskontoret från pensionsstyrelsen erhållna uppgifter vid ansökningsom pension under juli månad 1940 skulle på grundval av intill utgången av år 1939 erlagda avgifter komma i åtnjutande av en årlig pension å respektive 174 kronor och 156 kronor — utverkas en tilläggspension av statsmedel med respektive (450 — 174 =) 276 kronor och (450 — 156 =) 294 kronor, att utgå från anslaget till diverse pensioner och understöd m. m.

Genom beslut den 26 juli 1940 har *Kungl. Maj:t* medgivit, att räknat från och med den 1 juli 1940 från andra huvudtitelns reservationsanslag till extra utgifter understöd må utbetalas, till Göta Holmgren med ett belopp av 23 kronor och till Olga Holmgren med ett belopp av 24 kronor 50 öre, vid varje månads utgång intill dess frågan om beredande av pension åt dem blivit slutligt prövad, med skyldighet för envar av dem att, i den mån pension kan bliva dem tillerkänd jämväl för tid, varunder de uppburit det sålunda medgivna understödet, till nämnda anslag återbetala för samma tid uppburna understödsmedel.

Föredragande departementschefen har anfört:

Intill dess ändring kan komma att vidtagas i gällande avlöningssystem för häradshövdingarna och nuvarande därpå grundade anställningsförhållanden för de icke rättsbildade domsagobiträderna synes pensioneringen av dessa biträden regelmässigt böra ske utan ekonomiskt stöd från det allmännas sida. Denna principiella ståndpunkt synes mig dock icke böra utsluta, att staten under de speciella betingelser, som avses i statskontorets föreliggande förslag, lämnar bidrag till dylik pensionering.

På sätt av det föregående framgår innebär statskontorets förslag, att pensionstillskott av statsmedel skulle kunna beviljas domsagobiträden, vilkas pensionsförhållanden blivit reglerade under statens medverkan enligt de i kungörelsen den 20 maj 1927 — närmast såsom ett provisorium i avbidan på omorganisation av domsagoförvaltningen — meddelade bestämmelserna men som på grund av sin ålder vid dessa bestämmelsers ikraftträdande blevo berättigade till allenast avsevärt reducerad pension. För egen del anser jag tillika, att dylikt pensionstillskott bör beviljas först efter prövning av omständigheterna i varje särskilt fall, därvid även skälig hänsyn synes böra tagas till behovet av pensionsförbättring. Avvägningen av pensionstillskotten synes kunna ske i huvudsak enligt den av statskontoret föreslagna beräkningsgrunden.

I enlighet med min sålunda angivna ståndpunkt vill jag förorda, att förslag förelägges riksdagen om beredande åt systrarna Holmgren av någon pension av statsmedel. Mot de av statskontoret i sådant hänseende föreslagna beloppen, 276 kronor för Göta Holmgren och 294 kronor för Olga Holmgren, har jag icke funnit anledning till annan erinran än att sistnämnda belopp synes böra jämkas uppåt till 300 kronor för vinnande av delbarhet med tolv. Å pensionerna, vilka synas böra bestridas från anslaget till diverse pensioner och understöd m. m., bör dyrtidstillägg icke få åtnjutas.

Utskottet har icke funnit anledning till erinran mot Kungl. Maj:ts ifrågasvarande förslag. På grund härav hemställer utskottet,

att riksdagen må bifalla Kungl. Maj:ts förevarande framställning.

2:o.

F. d. löjtnanten vid Västernorrlands regemente, majoren i armén Carl Gustaf Engblom. Under punkten 2 föreslår Kungl. Maj:t riksdagen medgiva, att f. d. löjtnanten vid Västernorrlands regemente, majoren i armén Carl Gustaf Engblom må från och med månaden näst efter den, varunder honom meddelat förordnande såsom rullföringsbefälhavare upphör, under sin återstående livstid uppbära — utöver honom författningsenligt tillkommande pension — tilläggs pension från anslaget till diverse pensioner och understöd m. m. till belopp av 1,008 kronor för år.

Av handlingarna i ärendet inhämtas,

att Engblom är född den 27 augusti 1876 och således 64 år gammal;

att han inträtt i krigstjänst den 8 juni 1896, befordrats till löjtnant av 2:a klassen vid Västernorrlands regemente den 21 december 1900 och transporterats till löjtnant av 1:a klassen vid samma regemente den 8 mars 1907;

att Engblom, som på grund av sjukdom (lungtuberkulos) icke kunnat befordras till högre beställning på aktiv stat, efter uppnådd pensionsålder erhållit avsked från löjtnantsbeställningen den 27 augusti 1926 med rätt till en årlig pension av 2,916 kronor jämte dyrtidstillägg;

att han utnämnts till kapten i armén år 1915 och till major i armén år 1933;

att han till följd av sin sjukdom icke kunnat fullgöra trupptjänst under senare delen av sin anställning å aktiv stat utan alltsedan den 4 oktober 1914 tjänstgjort såsom rullföringsbefälhavare, i vilken sistnämnda egenskap han kvarstått jämväl efter avgången från aktiv stat den 27 augusti 1926;

att han efter sistnämnda tidpunkt såsom rullföringsbefälhavare åtnjutit ett arvode av 3,180 kronor för år jämte dyrtidstillägg;

samt att för Engblom för närvarande gällande förordnande såsom befälhavare för Sundsvalls västra rullföringsområde nr 65 upphör med utgången av september månad 1941.

Engblom har hos Kungl. Maj:t anhållit att efter frånträdandet av förord-

andet såsom rullföringsbefälhavare komma i åtnjutande av kaptens pensionsförmåner. Till stöd för framställningen har Engblom bland annat framhållit, att han ådragit sig den sjukdom, som utgjort hinder för honom att vinna befordran till kapten på stat, under tjänstgöring å Sollefteå läger år 1899, vilken tjänstgöring varit synnerligen ansträngande och strapatsrik och under vilken inkvarteringen varit i hög grad ohygienisk.

I proposition till 1927 års riksdag (nr 71) föreslog *Kungl. Maj:t* i enlighet med föredragande departementschefens hemställan, att riksdagen måtte medgiva Engblom rätt att från och med dagen näst efter den, då hans förordnande såsom rullföringsbefälhavare upphörde, uppbära tilläggspension till sådant belopp, 1,188 kronor för år, att sammanlagda pensionsförmånerna komme att uppgå till 4,104 kronor för år.

I utlåtande nr 36, punkt 30, avstyrkte *bankoutskottet* bifall till propositionen och anförde därvid i huvudsak följande:

I likhet med statskontoret finner utskottet det innebära betänkligheter att bereda en befattningshavare högre ålderspension än som svarar mot den lönegrad, efter vilken hans avlöning utgått. På grund härav har utskottet ur principiell synpunkt måst ställa sig synnerligen tveksamt mot det föreliggande förslaget. Ett bifall till detsamma skulle enligt utskottets mening kunna medföra konsekvenser av icke önskvärd art. Härtill kommer, att någon närmare utredning icke förebragts angående Engbloms nuvarande hälsotillstånd och möjligheterna för honom att fortfarande tills vidare tjänstgöra såsom rullföringsbefälhavare. Utskottet vill framhålla att, därest det skulle visa sig att Engblom skulle ännu någon tid kunna uppehålla nämnda befattning och alltså efter avskedstagandet kunna, utöver sin tjänstetid på stat, räkna tjänstår såsom rullföringsbefälhavare, frågan om tilläggspension åt honom givetvis skulle, med hänsyn jämväl till vad som anförts angående sannolika anledningen till utbrottet av hans sjukdom, komma i ett i viss mån annat läge. I sakens nuvarande läge har utskottet ansett sig icke kunna tillstyrka bifall till *Kungl. Maj:ts* förslag.

Riksdagen (skr. nr 214, p. 24) beslöt i enlighet med *bankoutskottets* hemställan.

Statskontoret har i utlåtande den 26 september 1940 anført, bland annat, följande:

Ämbetsverket måste alltjämt finna det ur principiell synpunkt och med hänsyn till konsekvenserna betänkligt, att Engblom skulle erhålla större pension än som svarar mot den avlöning, han under anställningen på stat uppburit. Den av Engblom åberopade tjänstgöringen såsom rullföringsbefälhavare torde icke heller kunna motivera en höjning av den Engblom tillkommande pensionen.

I betraktande emellertid av samtliga i detta ärende förekommande omständigheter av säregen art — icke minst de uttalanden, som från statsmakternas sida gjordes, då frågan om höjning av Engbloms pensionsförmåner tidigare var föremål för behandling — synes det vara med billighet överensstämmande att Engblom, såsom han haft anledning att förvänta, vid frånträdande av befattningen som rullföringsbefälhavare erhåller något tillägg till den honom beviljade pensionen.

I anslutning härtill har statskontoret anført, att ämbetsverket icke ville motsätta sig, att åtgärder vidtagas för att Engblom må erhålla en viss pensionsförhöjning vid avgången från arvodesbefattningen, förslagsvis med ett årligt belopp av 1,008 kronor.

Föredragande departementschefen har anført:

I likhet med statskontoret finner jag ur principiell synpunkt betänkligheter kunna anföras mot beviljande åt Engblom av tillägg till den författningsenligt utgående pensionen. Jag vill dock med hänsyn till vad i ärendet förekommit förorda, att förslag förelägges riksdagen om beredande åt Engblom av tilläggspension med av statskontoret ifrågasatt belopp.

Med hänsyn till i ärendet förekomna omständigheter har utskottet ej velat motsätta sig bifall till Kungl. Maj:ts ifrågavarande förslag. Utskottet hemställer alltså,

att riksdagen må bifalla Kungl. Maj:ts förevarande framställning.

3:o.

Förra rullföringsbiträdet, fanjunkaren i Kronobergs regementes reserv Carl Peter Sandberg. Kungl. Maj:t föreslår under punkten 3 riksdagen medgiva, att förra rullföringsbiträdet, fanjunkaren i Kronobergs regementes reserv Carl Peter Sandberg må, räknat från och med den 1 oktober 1940, under sin återstående livstid från anslaget till diverse pensioner och understöd m. m. uppbära en årlig pension av 1,200 kronor.

Av handlingarna i ärendet inhämtas,

att Sandberg är född den 26 februari 1875 och således 66 år gammal;

att han, som inträtt i krigstjänst vid Kronobergs regemente den 22 april 1893, förordnats till volontärvicekorpral den 10 september 1897 och till volontärkorpral den 1 maj 1898;

att han efter avgång från korpralsbeställningen förordnats till sergeant i förenämnda regementes reserv den 4 april 1902 och till fanjunkare i samma reserv den 14 maj 1918;

att han under tiden 7 april 1902—30 september 1940 eller under omkring 38½ år i oavbruten följd innehaft befattning såsom rullföringsbiträde vid Ljungby rullföringsområde nr 14;

att Sandberg såsom rullföringsbiträde uppburit ett årligt arvode å 2,130 kronor för år jämte arvodestillägg å 1,080 kronor för år förutom dyrtidstillägg;

samt att Sandberg icke är berättigad till pension på grund av militäransställning.

Utskottet, som ej funnit anledning till erinran mot Kungl. Maj:ts ifrågavarande förslag, hemställer,

att riksdagen må bifalla Kungl. Maj:ts förevarande framställning.

4:o.

Extra lantmätaren Emil Kristian Karl Aspgren. Under punkten 4 föreslår Kungl. Maj:t riksdagen medgiva, att extra lantmätaren Emil Kristian Karl Aspgren må från och med månaden näst efter den, varunder han lämnar sin anställning, under sin återstående livstid från anslaget till diverse pensioner och understöd m. m. uppbära en årlig pension av 3,096 kronor.

Av handlingarna i ärendet inhämtas,

att Aspgren är född den 25 mars 1873 och således 68 år gammal;

att han den 18 juli 1892 antagits till lantmäterielev och den 13 maj 1897 konstituerats till lantmäteriauskultant (från och med ingången av år 1921 extra lantmätare);

att han alltsedan konstituerandet till lantmäteriauskultant — frånsett tiden 29 december 1916—10 september 1918, varunder han ej tjänstgjort vid lantmäteristaten — fullgjort tjänstgöring huvudsakligen såsom tjänstemedhjälpare hos distriktslantmätare och därunder jämväl självständigt handlagt förrättningar på grund av särskilda förordnanden, varjämte han under vissa tider uppehållit distriktslantmätartjänst ävensom innehaft förordnande såsom extra assistent å lantmäterikontor;

att han senast tjänstgjort inom Uppsala län;

samt att han sedan år 1927 uppburit arvode av statsmedel å 2,000 kronor för år, varå utgått dyrtidstillägg enligt för befattningshavare vid oreglerade verk gällande grunder, samt härjämte i egenskap av tjänstemedhjälpare hos distriktslantmätare för utförda förrättningar ägt uppbära viss del av arvode enligt gällande lantmäteritaxa, å vilken sistnämnda inkomst — för Aspgren beräknad till 3,200 kronor för år — utgått dyrtidstillägg av statsmedel jämlikt kungörelsen den 15 maj 1925 (nr 192) angående tillskott till dyrtidstillägg för vissa lantmätare.

Med biträdande av Kungl. Maj:ts under förevarande punkt framställda förslag hemställer utskottet,

att Kungl. Maj:ts förevarande framställning må av riksdagen bifallas.

5:o.

Arbetarna vid statens försöksgård Flahult Clas Wilhelm Karlsson och Carl Evald Johansson. Kungl. Maj:t föreslår under punkten 5 riksdagen medgiva, att envar av arbetarna vid statens försöksgård Flahult Clas Wilhelm Karlsson och Carl Evald Johansson må från och med månaden näst efter den, varunder han lämnar sin anställning, under sin återstående livstid från anslaget till diverse pensioner och understöd m. m. uppbära en årlig pension av 360 kronor.

Av handlingarna i ärendet inhämtas,

att Karlsson och Johansson äro födda respektive den 10 september 1866 och den 9 januari 1872;

att Karlsson under tiden 1 november 1919—31 december 1938 och Johansson under tiden 1 april 1925—31 december 1938 innehaft anställning såsom jordbruksarbetare vid svenska mosskulturföreningens försöksgård Flahult;

att de därefter — sedan försöksgården enligt riksdagens beslut från och med den 1 januari 1939 övertagits av statsverket och införlivats med den statliga försöksorganisationen vid lanbrukshögskolan — varit anställda vid den av staten sålunda övertagna försöksgården;

samt att Karlssons och Johanssons avlöningsförmåner utgjorts av kontant lön, vilken i medeltal för år räknat uppgått till, för Karlsson omkring 1,100 kronor och för Johansson omkring 1,200 kronor, ävensom förmån av fri bostad jämte bränsle och potatisland.

Styrelsen för lanbrukshögskolan har i skrivelse den 22 januari 1941 framhållit, att svenska mosskulturföreningen varit en statsunderstödd institution, vars verksamhet under den tid ifrågavarande arbetare varit anställda i föreningens tjänst till omkring 90 procent torde hava bekostats av statsmedel. Visserligen hade nämnda arbetare formellt icke mer än 2 års statstjänst, men med hänsyn till storleken av föreningens statsanslag syntes det styrelsen rimligt, att anställningen hos föreningen räknades dem tillgodo.

Utskottet hemställer,

att riksdagen må bifalla Kungl. Maj:ts förevarande framställning.

6:o.

Reservpostexpeditören Hilma Kihlberg, född Backelin. Kungl. Maj:t har under punkten 6 föreslagit riksdagen medgiva, att reservpostexpeditören Hilma Kihlberg, född Backelin, må från och med månaden näst efter den, varunder hennes tjänstgöring vid postverket upphör, under sin återstående livstid uppbära en årlig tjänstepension av 1,404 kronor, att utgå av postmedel.

Av handlingarna i ärendet inhämtas,

att Kihlberg är född den 24 maj 1875 och således 65 år gammal;

att hon antagits till e. o. postexpeditör den 2 maj 1900 och befordrats till extra biträde från och med den 1 september 1901;

att hon — som den 8 maj 1902 ingått äktenskap med dåvarande postmästaren G. Kihlberg, född år 1850 — från och med den 15 oktober 1902 övergått till reservanställning och därefter intill den 1 juli 1920 endast i mindre omfattning anlitats för tjänstgöringsuppdrag i postverket;

att hon från den 1 juli 1920 i en följd tjänstgjort såsom t. f. postexpeditör i Bengtsfors;

att hennes sammanlagda effektiva tjänstetid i postverket vid utgången av år 1940 utgjorde 24 år 6 månader;

att hon under sin tjänstgöring i postverket efter den 30 juni 1920 åtnjöt dagavlönning och att avlöningen under åren 1938—1940 uppgått till förutom dyrtidstillägg respektive 3,198, 3,435 och 3,658 kronor för år eller i medeltal omkring 3,430 kronor för år;

samt att hon efter sin år 1932 avlidne man åtnjuter familjepension, vilken från och med den 1 juli 1939, beräknad jämlikt kungörelsen den 22 juni 1939 (nr 508) angående ny familjepension i vissa fall, utgår med 1,104 kronor för år jämte procentuellt tillägg (f. n. 26 procent).

Statskontoret har tillstyrkt pension åt Kihlberg med 1,560 kronor för år och därvid beträffande beräkningen av pensionsbeloppet anført, bland annat, följande:

Kihlbergs genomsnittliga lön under åren 1938—1940, 3,430 kronor för år, motsvarar närmast lön i 14 löneklassen å B-ort — den för hennes stationeringsort, Bengtsfors, gällande Ortsgruppen — i de före den 1 juli 1939 för civilförvaltningen gällande allmänna löneplanerna, till vilka de i civila tjänstepensionsreglementet fastställda pensionsunderlagen äro anknutna. Med utgångspunkt från lönen å A-ort i samma löneklass, 3,240 kronor, skulle, med en beräknad anställningstid av 24 hela år, pensionen för Kihlberg kunna bestämmas till ($\frac{2}{3} \times 3,240 = 2,160$; $\frac{24}{30} \times 2,160 = 1,728$; $1,728 - 10$ procent därav $= 1,555:20$) i avrundat tal 1,560 kronor för år.

Föredragande departementschefen har med hänsyn till den Kihlberg tillkommande familjepensionen, till vilken staten till väsentlig del bidragit, ansett att tjänstepensionen bör bestämmas till något lägre belopp än statskontoret ifrågasatt, förslagsvis 1,404 kronor för år.

Utskottet hemställer,

att riksdagen må bifalla Kungl. Maj:ts förevarande framställning.

7:o.

Förra postbiträdet Oskar William Leonard Jacobson. Under punkten 7 har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen medgiva, att förra postbiträdet Oskar William Leonard Jacobson må, räknat från och med den 1 juni 1940, under sin återstående livstid uppbära en årlig pension av 1,332 kronor, att utgå av postmedel.

Av handlingarna i ärendet inhämtas,

att Jacobson är född den 20 november 1876 och således 64 år gammal;

att han under tiden 1 oktober 1901—31 maj 1940 under sammanlagt 23 år 8 månader inom postverket innehaft tjänstgöringsuppdrag med postexpeditörsgöromål, därav sedan år 1927 i en följd å posterestanteavdelningen å postkontoret Stockholm 1;

att han under nyssnämnda tid 1 oktober 1901—31 maj 1940 icke haft annan sysselsättning utan stått till postverkets fulla förfogande;

samt att hans avlöning vid postverket alltsedan år 1926 uppgått till i medeltal 3,600 kronor för år utan rätt till dyrtidstillägg.

Med biträdande av Kungl. Maj:ts ifrågavarande förslag får utskottet hemställa,

att riksdagen må bifalla Kungl. Maj:ts förevarande framställning.

8:o.

Förra städerskorna vid postverket Teresia Wilhelmina Hansson, född Jönsson, Agda Josefina Bratt, född Petersson, Anna Sofia Persson, född Karlsson, Hedvig Maria Johansson, född Heringslake, Vendela Andersson-Lindström och Gerda Amalia Meischner, född Stolt. Kungl. Maj:t föreslår under punkten 8 riksdagen medgiva, att var och en av förra städerskorna vid postverket Teresia Wilhelmina Hansson, född Jönsson, Agda Josefina Bratt, född Petersson, Anna Sofia Persson, född Karlsson, Hedvig Maria Johansson, född Heringslake, Vendela Andersson-Lindström och Gerda Amalia Meischner, född Stolt, må, Hansson, Bratt och Persson från och med den 1 augusti 1940, Johansson från och med den 1 oktober 1940, Andersson-Lindström från och med den 1 juli 1940 och Meischner från och med den 1 januari 1940, under sin återstående livstid av postmedel uppbära en årlig pension, Hansson å 360 kronor samt Bratt, Persson, Johansson, Andersson-Lindström och Meischner å 408 kronor.

Av handlingarna i ärendet inhämtas,
beträffande *Hansson*,

att hon är född den 8 mars 1873 och således 68 år gammal;

att hon under tiden 1 maj 1921—3 juli 1940 eller omkring 19 år 2 månader varit anställd såsom städerska vid postkontoret i Hälsingborg med en daglig arbetstid av i medeltal 4 ½ timmar;

samt att ersättningen för städningsarbetet under de senaste fem åren uppgått till i medeltal omkring 780 kronor för år;

beträffande *Bratt och Persson*,

att de äro födda respektive den 22 juli 1872 och den 15 maj 1876 samt således 68 respektive 64 år gamla;

att de under tiden 16 juni 1922—31 juli 1940 eller under omkring 18 år 1 månad varit anställda såsom städerskor vid postdirektionen i Västra distriktet (Göteborg) med en daglig arbetstid av i medeltal 4 ½ timmar;

samt att ersättningen för städningsarbetet under de senaste fem åren för var och en av dem uppgått till i medeltal 1,415 kronor för år;

beträffande *Johansson*,

att hon är född den 2 september 1865 och således 75 år gammal;

att hon under tiden 1 februari 1914—30 september 1940 eller under 26 år 8 månader varit anställd såsom städerska vid postkontoret i Södertälje med en daglig arbetstid av 4 ½ timmar;

samt att ersättningen för städningsarbetet under de senaste fem åren uppgått till i medeltal omkring 980 kronor för år;

 beträffande *Andersson-Lindström*,

 att hon är född den 23 februari 1865 och således 76 år gammal;

 att hon under tiden 1 oktober 1920—30 juni 1940 eller under 19 år 9 månader varit anställd såsom postkupéstäderska i Göteborg med en daglig arbetstid av 6 ½ timmar å söckendagar och 5 ½ timmar å helgdagar;

 samt att ersättningen för städningsarbetet under de senaste fem åren uppgått till i medeltal omkring 2,750 kronor för år; och

 beträffande *Meischner*,

 att hon är född den 25 december 1866 och således 74 år gammal;

 att hon under åren 1920—1939 varit anställd såsom städerska i postverkets tjänst, senast vid postkontoret Göteborg 1;

 att städningsarbetet krävt en daglig arbetstid av 6 timmar;

 samt att ersättningen för städningsbestyret under de senaste fem åren uppgått till i medeltal 1,560 kronor för år.

Förenämnda anställningshavare, som icke blivit underkastade bestämmelserna i tjänstepensionsreglementet för arbetare, kunna ej heller komma i åtnjutande av pension enligt kungörelsen den 7 december 1934 (nr 585) med föreskrifter angående pensionering av viss arbetarpersonal i statens tjänst, enär de vid den tidpunkt, då de uppnådde 60 års ålder, icke under sammanlagt 15 år innehaft anställning i statens tjänst.

Utskottet, som ej funnit anledning till erinran mot Kungl. Maj:ts ifrågasvarande förslag, hemställer,

 att riksdagen må bifalla Kungl. Maj:ts förevarande framställning.

Stockholm den 27 mars 1941.

På bankoutskottets vägnar:

HARALD ÅKERBERG.

Vid förestående ärendes slutbehandling inom utskottet hava närvarit:

från första kammaren: herrar *Åkerberg*, *Berling*, *Nordborg*, *Sandén**, *von Horn**, *Sundvik* och *Bodin* i Visby;

från andra kammaren: herrar *Paulsen*, *Gustavson* i Västerås, *Hilding*, *Svedman*, *Söderdahl*, *Nilsson* i Landskrona, *Molander* i Stockholm och *Persson* i Norrby.

* Ej närvarande vid utlåtandets justering.